

EUROPAPARLAMENTET

2014 - 2019

Plenarhandling

A8-0060/2015

24.3.2015

*****I**
BETÄNKANDE

om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1215/2009 om införande av särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess och uppskjutande av dess tillämpning med hänsyn till Bosnien och Hercegovina (COM(2014)0386 – C8-0039/2014 – 2014/0197(COD))

Utskottet för internationell handel

Föredragande: Goffredo Maria Bettini

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarande
- *** Godkännandeförfarande
- ***I Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
- ***II Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
- ***III Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

Ändringsförslag till ett förslag till akt

När parlamentets ändringsförslag utformas i två spalter gäller följande:

Text som utgår markeras med *fetkursiv stil* i vänsterspalten. Text som ersätts markeras med *fetkursiv stil* i båda spalterna. Ny text markeras med *fetkursiv stil* i högerspalten.

De två första raderna i hänvisningen ovanför varje ändringsförslag anger vilket textavsnitt som avses i det förslag till akt som behandlas. Om ett ändringsförslag avser en befintlig akt som förslaget till akt är avsett att ändra innehåller hänvisningen även en tredje och en fjärde rad. Den tredje raden anger den befintliga akten och den fjärde vilken bestämmelse i denna akt som ändringsförslaget avser.

När parlamentets ändringsförslag utformas som en konsoliderad text gäller följande:

Nya textdelar markeras med *fetkursiv stil*. Textdelar som utgår markeras med symbolen ■ eller med genomstrykning. Textdelar som ersätts anges genom att ny text markeras med *fetkursiv stil* och text som utgår stryks eller markeras med genomstrykning.

Sådana ändringar som endast är tekniska och som gjorts av de berörda avdelningarna vid färdigställandet av den slutliga texten markeras däremot inte.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING.....	13
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTRIKESFRÅGOR.....	17
ÄRENDETS GÅNG	22

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1215/2009 om införande av särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess och uppskjutande av dess tillämpning med hänsyn till Bosnien och Hercegovina
(COM(2014)0386 – C8-0039/2014 – 2014/0197(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2014)0386),
 - med beaktande av artiklarna 294.2 och 207.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C8-0039/2014),
 - med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
 - med beaktande av artikel 59 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för internationell handel och yttrandet från utskottet för utrikesfrågor (A8-0060/2015).
1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en ny text för parlamentet om den har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag eller ersätta det med ett nytt.
 3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning

Skäl 2

Kommissionens förslag

(2) Förordning (EG) nr 1215/2009 erbjuder

Ändringsförslag

(2) Förordning (EG) nr 1215/2009 erbjuder

inte någon möjlighet att tillfälligt avbryta beviljandet av särskilda handelsåtgärder om stödmottagarna skulle begå allvarliga och systematiska överträdelse av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten. Det är lämpligt att införa en sådan möjlighet så att snabba åtgärder kan vidtas om allvarliga och systematiska överträdelse av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen skulle begås i något av de länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess.

inte någon möjlighet att tillfälligt avbryta beviljandet av särskilda handelsåtgärder om stödmottagarna skulle begå allvarliga och systematiska överträdelse av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten. Det är lämpligt att införa en sådan möjlighet så att snabba åtgärder kan vidtas om allvarliga och systematiska överträdelse av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen skulle begås i något av de länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess.

Respekt för de demokratiska principerna, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna och skyddet av minoriteter är en nödvändighet för att göra framsteg i anslutningsprocessen.

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning Skäl 5

Kommissionens förslag

(5) Sedan lanseringen av stabiliserings- och associeringsprocessen har stabiliserings- och associeringsavtal ingåtts med de berörda länderna på västra Balkan, med undantag av Bosnien och Hercegovina samt Kosovo³. ***I juni 2013 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar*** om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Kosovo.

³ Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om

Ändringsförslag

(5) Sedan lanseringen av stabiliserings- och associeringsprocessen har stabiliserings- och associeringsavtal ingåtts med de berörda länderna på västra Balkan, med undantag av Bosnien och Hercegovina samt Kosovo³. ***I maj 2014 slutfördes förhandlingarna*** om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Kosovo ***och avtalet paraferades i juli 2014.***

³ Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om

Ändringsförslag 3

Förslag till förordning

Skäl 7

Kommissionens förslag

(7) Bosnien och Hercegovina har ännu inte accepterat att anpassa handelsmedgivanden som beviljas enligt interimsavtalet för att ta hänsyn till den traditionella handeln mellan Kroatien och Bosnien och Hercegovina inom ramen för Centraleuropeiska frihandelsavtalet (Cefta). Om anpassningen av de handelsmedgivanden som anges i stabiliserings- och associeringsavtalet och i interimsavtalet ännu inte undertecknats och tillämpas provisoriskt av Europeiska unionen och Bosnien och Hercegovina när denna förordning antas, bör de förmåner som beviljats Bosnien och Hercegovina upphävas från och med den 1 januari 2016. När Bosnien och Hercegovina och Europeiska unionen har undertecknat och provisoriskt tillämpar ett avtal om anpassning av handelsmedgivandena i interimsavtalet, ska dessa tullförmåner återinföras.

Ändringsförslag 4

Förslag till förordning

Skäl 7a (nytt)

Ändringsförslag

(7) Bosnien och Hercegovina har ännu inte accepterat att anpassa handelsmedgivanden som beviljas enligt interimsavtalet för att ta hänsyn till den traditionella handeln mellan Kroatien och Bosnien och Hercegovina inom ramen för Centraleuropeiska frihandelsavtalet (Cefta). Om anpassningen av de handelsmedgivanden som anges i stabiliserings- och associeringsavtalet och i interimsavtalet ännu inte undertecknats och tillämpas provisoriskt av Europeiska unionen och Bosnien och Hercegovina när denna förordning antas, bör de förmåner som beviljats Bosnien och Hercegovina upphävas från och med den 1 januari 2016. När Bosnien och Hercegovina och Europeiska unionen har undertecknat och provisoriskt tillämpar ett avtal om anpassning av handelsmedgivandena i interimsavtalet, ska dessa tullförmåner återinföras. ***Myndigheterna i Bosnien och Hercegovina och kommissionen bör fördubbla sina ansträngningar för att före den 1 januari 2016, och i linje med interimsavtalet, finna en ömsesidigt godtagbar lösning, i synnerhet på området för gränsöverskridande handel.***

(7a) Det är nödvändigt att beakta de konstanta framsteg som de berörda länderna och territorierna på västra Balkan gör i riktning mot EU-medlemskap, samt Kroatiens anslutning till unionen och det därmed följande behovet av att anpassa interimsavtalet med Bosnien och Hercegovina. I detta sammanhang är det också nödvändigt att beakta unionens otvetydiga stöd till Bosnien och Hercegovinas EU-perspektiv, såsom det anges i slutsatserna från rådets (utrikes frågor) möte den 15 december 2014. I dessa slutsatser upprepade man att den politiska ledningen i Bosnien och Hercegovina måste förankra de reformer som behövs för EU-integrationen i alla relevanta institutioners arbete, och att det är nödvändigt att se till att alla förvaltningsnivåer fungerar och är effektiva så att Bosnien och Hercegovina kan förbereda sig för ett framtida EU-medlemskap.

Ändringsförslag 5

Förslag till förordning Skäl 7b (nytt)

(7b) Europeiska unionen fortsätter att vara engagerad i stödet för Bosnien och Hercegovinas europeiska perspektiv och förväntar sig att landets politiska ledning fortsätter att genomföra reformer som främjar välfungerande institutioner och säkrar lika rättigheter för landets tre folk och för samtliga medborgare i Bosnien och Hercegovina.

Ändringsförslag 6

Förslag till förordning

Artikel 1 – led -1 (nytt)

Förordning (EG) nr 1215/2009

Skäl 14a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

-1) Följande skäl ska införas:

14a. För att möjliggöra en korrekt demokratisk kontroll av tillämpningen av denna förordning bör befogenhet att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på nödvändiga ändringar och tekniska anpassningar av bilagorna I och II till följd av ändringar av KN-nummer och underuppdelningar i Taric, nödvändiga anpassningar till följd av beviljade handelsförmåner inom ramen för andra avtal mellan unionen och de länder och territorier som omfattas av denna förordning och upphävandet av rätten till förmåner enligt denna förordning vid underlåtelse att uppfylla villkoren att delta i ett effektivt administrativt samarbete för att förhindra bedrägeri, att respektera de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen samt att genomföra konkreta ekonomiska reformer och regionalt samarbete.

Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, också på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.

Kommissionen bör ge fullständig information och dokumentation om sina möten med nationella experter inom ramen för arbetet med att förbereda och genomföra delegerade akter.

Kommissionen bör i detta avseende se till att Europaparlamentet vederbörligen

involveras, med utgångspunkt i bästa praxis utifrån tidigare erfarenheter på andra politikområden, i syfte att skapa så goda förutsättningar som möjligt för Europaparlamentets framtida kontroll av delegerade akter.”

Motivering

Sedan förordning (EG) nr 1215/2009 antogs har den ändrats flera gånger. Användningen av delegerade akter infördes genom förordning 1336/2011, vilken dock inte införde något skäl som förklarade användningen av delegerade akter. Föredraganden föreslår att delegerade akter används i ytterligare fall, för att säkra en korrekt demokratisk kontroll av tillämpningen av den grundläggande förordningen från kommissionens sida. Detta bör tydligt anges i ett skäl, i linje med den gemensamma överenskommelsen mellan parlamentet och rådet om delegerade akter.

Ändringsförslag 7

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 1a (nytt)

Förordning (EG) nr 1215/2009

Artikel 2 – punkt 3

Nuvarande lydelse

3. Om ett land eller territorium inte uppfyller villkoren i punkt 1 **eller 2** får kommissionen genom genomförandeakter helt eller delvis upphäva rätten till förmåner enligt denna förordning för berörda länder eller territorier. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 8.4.

Ändringsförslag

1a) I artikel 2 ska punkt 3 ändras på följande sätt:

3. Om ett land eller territorium inte uppfyller villkoren i **leden a eller b** i punkt 1 får kommissionen genom genomförandeakter helt eller delvis upphäva rätten till förmåner enligt denna förordning för berörda länder eller territorier. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 8.4.

Motivering

I ändringsförslag 6 föreslår föredraganden att förfarandet med delegerade akter tillämpas för att upphäva rätten till förmåner vid underlåtelse att uppfylla villkoren att delta i ett effektivt administrativt samarbete för att förebygga bedrägeri, att respektera mänskliga rättigheter och rättsstatsprinciperna och att genomföra konkreta ekonomiska reformer och regionalt samarbete. Därför måste artikel 2.3 ändras för att utesluta användning av

genomförandeakter i dessa tre fall.

Ändringsförslag 8

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 1b (nytt)

Förordning (EG) nr 1215/2009

Artikel 7 – led c (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

1b) I artikel 7 ska följande led läggas till:

(c) upphävande, helt eller delvis, av rätten för ett land eller territorium till handelsförmåner enligt denna förordning om det berörda landet eller territoriet inte uppfyller de villkor som fastställs i leden (c) och (d) i artikel 2.1 och 2.2 i denna förordning.

Motivering

Föredraganden föreslår att förfarandet med delegerade akter tillämpas för upphävande av förmåner vid underlåtelse att uppfylla villkoren att delta i ett effektivt administrativt samarbete för att förebygga bedrägeri, att respektera mänskliga rättigheter och rättsstatsprinciperna och att genomföra konkreta ekonomiska reformer och regionalt samarbete. Föredraganden anser att kommissionens bedömningsutrymme i dessa tre fall är alltför stort och att det är nödvändigt att involvera medlagstiftarna. (Se även motiveringen.)

Ändringsförslag 9

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 1c (nytt)

Förordning (EG) nr 1215/2009

Artikel 10 – punkt 1 – inledningen

Nuvarande lydelse

Ändringsförslag

1. Om kommissionen finner att det finns tillräckliga bevis för bedrägeri, för avsaknad av det administrativa samarbete som krävs för kontroll av ursprung, för en extrem ökning av exporten till gemenskapen som överskrider de berörda

1c) I artikel 10.1 ska den inledande formuleringen ändras på följande sätt:

1. Om kommissionen finner att det finns tillräckliga bevis för bedrägeri, för avsaknad av det administrativa samarbete som krävs för kontroll av ursprung, för en extrem ökning av exporten till gemenskapen som överskrider de berörda

ländernas och territoriernas normala produktions- och exportkapacitet eller för att de länder och territorier som avses i artikel 1 inte iakttar bestämmelserna i artikel 2.1, får kommissionen vidta åtgärder för att helt eller delvis tillfälligt upphäva ordningarna enligt denna förordning under en period av tre månader, förutsatt att kommissionen först har

ländernas och territoriernas normala produktions- och exportkapacitet eller för att de länder och territorier som avses i artikel 1 inte iakttar bestämmelserna i **leden a och b** artikel 2.1, får kommissionen vidta åtgärder för att helt eller delvis tillfälligt upphäva ordningarna enligt denna förordning under en period av tre månader, förutsatt att kommissionen först har

Motivering

Mot bakgrund av den föreslagna användningen av delegerade akter för upphävande av förmåner om det berörda landet eller territoriet inte uppfyller villkoren att delta i ett effektivt administrativt samarbete för att förebygga bedrägeri och att respektera mänskliga rättigheter och rättsstatsprinciperna, bör skyddsbestämmelsen om tillfälligt upphävande av förmåner genom genomförandeakter ändras i enlighet därmed.

MOTIVERING

Bakgrund till kommissionens förslag

Handeln mellan EU och länderna på västra Balkan liberaliseras genom ett antal stabiliserings- och associeringsavtal och ett interimsavtal i fallet med Bosnien och Hercegovina. Dessutom omfattas Kosovo (som ännu inte har något eget stabiliserings- och associeringsavtal) och hela regionen av autonoma handelsåtgärder, som EU beviljar sedan år 2000. Dessa unilaterala förmåner möjliggör obegränsad tullfri tillgång till EU för de flesta produkter. I motsats till stabiliserings- och associeringsavtal, där varje part beviljar förmåner, är autonoma handelsåtgärder ett ensidigt förmånssystem för västra Balkan. Omfattningen av tullliberaliseringen enligt stabiliserings- och associeringsavtalen och de förmåner som beviljas enligt förordning (EG) nr 1215/2009 skiljer sig åt, särskilt när det gäller jordbruksprodukter. Graden av liberalisering för jordbruksprodukter enligt de autonoma handelsåtgärderna är större än enligt stabiliserings- och associeringsavtalen/interimsavtalen.

I det kommissionsförslag som övervägs föreslås tre huvudsakliga ändringar av den grundläggande förordningen (EG) nr 1215/2009:

1. Förlängning av de aktuella förmånerna till slutet av 2020:

Målet med förlängningen är att ge förmånsländerna mer tid för att anpassa förmånerna enligt den grundläggande förordningen till de förmåner som ges enligt stabiliserings- och associeringsavtalen/interimsavtalen.

2. Införande av den så kallade människorättsklausulen i förordningen om autonoma handelsåtgärder

Denna klausul gör det möjligt att upphäva förmåner vid allvarliga och systematiska kränkningar av grundläggande principer avseende mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten från något av förmånsländerna.

3. Möjlig upphävning av autonoma handelsåtgärder för Bosnien och Hercegovina från den 1 januari 2016

Efter Kroatiens anslutning till EU den 1 juli 2013 har Bosnien och Hercegovina ännu inte accepterat att anpassa interimsavtalet för att ta hänsyn till den traditionella handeln mellan Kroatien och Bosnien och Hercegovina inom ramen för Centraleuropeiska frihandelsavtalet (Cefta) som förenade de båda länderna före den 1 juli 2013. Till följd av detta tillämpas de förmånkvoter som 2008 beslutades i interimsavtalet för 27 EU-medlemsstater nu av 28 medlemsstater (enligt principen först till kvarn). EU:s metod för att ändra sina handelsavtal efter en EU-utvidgning bygger på den traditionella handeln mellan den nya EU-medlemsstaten och det land som har handelsavtal med EU. Alla länder på västra Balkan som är Cefta-medlemmar, förutom Bosnien och Hercegovina, har godtagit denna metod och har slutfört förhandlingar för att ändra sina avtal med EU.

Efter tre förhandlingsrundor med Bosnien och Hercegovina kunde inget avtal ingås.

I motsättning till EU:s metod anser Bosnien och Hercegovina inte att landet skulle kunna öka sin förmån för mängden traditionell handel. Enligt Bosnien och Hercegovina skulle detta endast kunna ske om EU:s skulle erbjuda ytterligare medgivanden.

Till följd av detta dödläge och de negativa konsekvenserna för EU:s kommersiella intresse föreslår kommissionen att en förlängning av de autonoma handelsåtgärderna för Bosnien och Hercegovina inte sker automatiskt, utan villkoras av att landet godtar EU:s metod när det gäller anpassningen av interimsavtalet. När Bosnien och Hercegovina och EU väl enas, undertecknar och provisoriskt tillämpar ett avtal om anpassning av handelsmedgivandena, kommer förmånerna för Bosnien och Hercegovina att återinföras.

Villkor för berättigande till förmånerna

I den grundläggande förordningen, närmare bestämt i artikel 2.1, anges flera villkor för berättigande till förmånerna:

a) iakttagande av definitionen av ”ursprungsprodukter” i enlighet med förordning (EEG) nr 2454/93,

b) förmånstagarna ska avstå från att införa nya tullar eller avgifter med motsvarande verkan för produkter med ursprung i EU,

c) förmånstagarna ska delta i ett effektivt administrativt samarbete med gemenskapen i syfte att förhindra alla former av bedrägeri.

Genom det aktuella kommissionsförslaget införs ett fjärde villkor, den så kallade människorättsklausulen. Berättigandet till förmånerna underordnas därmed också följande:

d) Förmånstagarna ska avstå från att på ett allvarligt och systematiskt sätt kränka de mänskliga rättigheterna, däribland arbetstagarnas grundläggande rättigheter, de grundläggande principerna om demokrati och rättsstaten.

Vidare innehåller artikel 2.2 i den grundläggande förordningen ytterligare ett villkor för berättigande till förmånerna – *beredvilligheten hos de länder som omfattas av förmånerna att genomföra konkreta ekonomiska reformer och regionalt samarbete med andra länder på västra Balkan, särskilt genom att upprätta frihandelsområden.*

Enligt artikel 2.3 i den grundläggande förordningen får kommissionen, om ett land inte uppfyller alla de ovannämnda villkoren, genom genomförandeakter antagna i enlighet med granskningsförfarandet upphäva (helt eller delvis) rätten till förmåner.

Ändringsrekommendationer:

Delegerade akter:

Ett av de huvudsakliga syftena med de ändringar som föreslås av föredraganden är att ersätta användningen av genomförandeakter med delegerade akter för beslut om upphävande av förmåner vid underlåtelse att uppfylla villkoren i **artikel 2.1 leden c) och d) och artikel 2.2**, dvs.:

Artikel 2.1:

c) förmånstagarna ska delta i ett effektivt administrativt samarbete med gemenskapen i syfte att förhindra alla former av bedrägeri,

d) de länder och territorier som avses i artikel 1 ska avstå från att på ett allvarligt och systematiskt sätt kränka de mänskliga rättigheterna, däribland arbetstagarnas grundläggande rättigheter, de grundläggande principerna om demokrati och rättsstaten (införs genom kommissionsförslaget under övervägande).

Artikel 2.2:

Beredvilligheten hos de länder som omfattas av förmånerna att genomföra konkreta ekonomiska reformer och regionalt samarbete med andra länder på västra Balkan, särskilt genom att upprätta frihandelsområden.

Vid valet mellan delegerade akter (artikel 290 i EUF-fördraget) och genomförandeakter (artikel 291 i EUF-fördraget), bör medlagstiftarna ta hänsyn till, som huvudkriterium, det **bedömningsutrymme som getts till kommissionen**, särskilt genom att ta hänsyn till **omfattningen av den politiska bedömningen** i sammanhanget.

Föredraganden anser att kommissionen, vid beslut om upphävande av förmåner av de skäl som anges ovan, har ett betydande bedömningsutrymme som väl överskrider ett enkelt verkställande av bestämmelserna i den grundläggande akten på grundval av en objektiv bedömning, nämligen av följande skäl:

- De exakta bedömningskriterierna för huruvida de ovannämnda villkoren är uppfyllda finns inte fastställda i den grundläggande akten och medför därför oundvikligen en subjektiv bedömning som går utöver ett enkelt genomförande.
- Enligt artikel 2.3 är omfattningen för upphävandet inte klart definierad (förmånerna ska dras in *helt eller delvis*), och det saknas exakta kriterier för hur omfattningen för upphävandet ska bestämmas.
- I artikel 2.3 anges vidare att kommissionen *får* upphäva rätten till förmåner – kommissionen kan därmed även besluta att inte upphäva förmånerna över huvud taget. Föredraganden anser att en **kombination av de tre beaktandena ovan leder till ett mycket betydande bedömningsutrymme för kommissionen** när den beslutar om att upphäva förmånerna. Detta medför en subjektiv bedömning och överskrider gränserna för ett genomförande. **Ett sådant beslut bör därför fattas genom delegerade akter som säkerställer en korrekt kontroll från medlagstiftarnas sida.**

Bedömningsutrymmet när det gäller de villkor som anges i andra bestämmelser i den grundläggande förordningen är mer begränsat och kriterierna för bedömningen av huruvida dessa villkor är uppfyllda är mycket mer objektiva, såsom i fallet med de villkor som anges i artikel 2.1 c och d och i artikel 2.2. Föredraganden är därmed förvissad om att användningen

av genomförandeakter är godtagbar i dessa fall.

Dessutom inför föredraganden ett skäl i förordningen som förklarar användningen av delegerade akter. Sedan förordning (EG) nr 1215/2009 antogs har den ändrats flera gånger. Användningen av delegerade akter infördes genom förordning 1336/2011, vilken dock inte införde något skäl som förklarade användningen av delegerade akter. Föredraganden föreslår att delegerade akter används i ytterligare fall, för att säkra en korrekt demokratisk kontroll av tillämpningen av den grundläggande förordningen från kommissionens sida. Detta bör tydligt anges i ett motsvarande skäl, i linje med den gemensamma överenskommelsen mellan parlamentet och rådet om delegerade akter.

Övriga ändringar:

EU och Bosnien och Hercegovina uppmanas att försöka nå en överenskommelse om anpassning av interimsavtalet med EU efter Kroatiens anslutning, för att undvika att förmåner dras in för Bosnien och Hercegovina från den 1 januari 2016.

Föredraganden anser vidare att man bör påminna om de framsteg som gjorts av länderna på västra Balkan mot djupare integrering med EU samt den senaste tidens slutsatser från rådet beträffande Bosnien och Hercegovina.

Slutsatser:

Det övergripande målet med föredragandens ändringsförslag är att bekräfta EU:s verkliga och djupgående åtagande till framtida europeisk integration av de länder och territorier som omfattas av denna förordning genom att bevilja unilaterala handelsförmåner. EU-integrationsprocessen har otvivelaktigt varit en utmanande process för länder som har genomfört den, men den har visat sig vara det effektivaste instrumentet för stabilitet i regionen. Ur detta perspektiv måste dessa medgivanden eller ett eventuellt upphävande av dem godtas som ett försök att påskynda politiska och socioekonomiska reformer, såsom understryks i ”Compact for Growth”, vilka är oundgängliga för att länderna på västra Balkan ska uppfylla kraven enligt Köpenhamnskriterierna och EU:s regelverk. I detta syfte uppmanar föredraganden Bosnien och Hercegovina att anpassa interimsavtalet om förmånshandel med Kroatien efter Kroatiens anslutning till Europeiska unionen den 1 juli 2013. Samtidigt uppmanar föredraganden parterna att ta hänsyn till ömsesidiga intressen för att nå ett tillfredsställande avtal för både EU-medlemsstaterna och medlemmarna i Cefta.

11.3.2015

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR UTRIKESFRÅGOR

till utskottet för internationell handel

över förslaget till ändring av rådets förordning (EG) nr 1215/2009 om införande av särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess och uppskjutande av dess tillämpning med hänsyn till Bosnien och Hercegovina
(COM(2014)0386 – C8-0039 – 2014/0197(COD))

Föredragande av yttrande: Cristian Dan Preda

KORTFATTAD MOTIVERING

Kommissionens förslag om att utöka de autonoma handelsåtgärderna för de länder och territorier på västra Balkan som deltar i stabiliserings- och associeringsprocessen i ytterligare fem år, fram till den 31 december 2020, bör välkomnas. Detta system med förmånstullar har bidragit till att öka exporten från länderna på västra Balkan till EU. EU var 2013 regionens största handelspartner när det gäller såväl import (72,7 procent) som export (81,8 procent). Tillsammans med de befintliga bilaterala avtalen främjar dessa handelsförmåner den ekonomiska integrationen med EU och därmed den politiska stabiliteten och ekonomiska utvecklingen i hela regionen. Dessa åtgärder bör också ses ur ett bredare perspektiv beträffande EU:s politik för länderna i västra Balkan – eftersom vårt främsta mål är att föra dem närmare EU.

I kommissionens förslag vill man också åtgärda en brist i förordning (EG) nr 1215/2009, nämligen det faktum att den inte innehåller någon människorättsklausul som gör det möjligt att dra in handelsförmånerna om de grundläggande principerna om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten kränks av något av de länder och territorier som deltar i stabiliserings- och associeringsprocessen. Samtidigt som idén bör välkomnas som en praktisk tillämpning av artikel 21.1 i EU-förordningen och ett fullgörande av skyldigheten att integrera de mänskliga rättigheterna i EU:s utrikespolitik, anser föredraganden att kommissionens förslag inte är helt och hållet tillfredsställande. En positiv formulering av denna klausul, i linje med Köpenhamnskriterierna, vore att föredra. Dessutom: om tröskelvärdet för att aktivera klausulen sätts för högt kan den bli ohanterlig. Föredraganden skulle vilja betona att Europaparlamentet, som är medlagstiftare och medlem i budgetmyndigheten och som också har en viktig roll i fråga om utvidgningsländerna, har rätt att till fullo utöva sina befogenheter om ett eventuellt beslut om upphävande av handelsförmåner. I ett bredare perspektiv anser

föredraganden att det vore nödvändigt att få till stånd tydligare och enhetligare människorättsklausuler i systemen med förmånstullar.

Slutligen tar kommissionens förslag hänsyn till det faktum att Bosnien och Hercegovina ännu inte har accepterat att anpassa de handelsmedgivanden som beviljas enligt interimsavtalet om handel och handelsrelaterade frågor med EU till följd av Kroatiens anslutning. Om man inte når en överenskommelse i denna fråga före årets slut kan de förmåner som beviljas Bosnien och Hercegovina genom denna förordning dras in från och med den 1 januari 2016.

Föredraganden skulle emellertid vilja understryka att en eventuell indragning av handelsförmånerna för Bosnien och Hercegovina bör ses som ett incitament till en lösning på den rådande motsättningen med EU i fråga om anpassningen av interimsavtalet.

Föredraganden hoppas att de nya myndigheterna i Bosnien och Hercegovina kommer att dra nytta av de positiva effekterna av den nya EU-strategi gentemot landet som antogs av rådet (utrikes frågor) den 15 december 2014 för att lösa även denna fråga.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för utrikesfrågor uppmanar utskottet för internationell handel att som ansvarigt utskott ta hänsyn till följande ändringsförslag:

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning

Skäl 2

Kommissionens förslag

(2) Förordning (EG) nr 1215/2009 erbjuder inte någon möjlighet att tillfälligt avbryta beviljandet av särskilda handelsåtgärder om stödmottagarna skulle begå **allvarliga och systematiska** överträdelser av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten. Det är lämpligt att införa en sådan möjlighet så att snabba åtgärder kan vidtas om **allvarliga och systematiska** överträdelser av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen skulle begås i något av de länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess.

Ändringsförslag

(2) Förordning (EG) nr 1215/2009 erbjuder inte någon möjlighet att tillfälligt avbryta beviljandet av särskilda handelsåtgärder om stödmottagarna skulle begå överträdelser av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten. Det är lämpligt att införa en sådan möjlighet så att snabba åtgärder kan vidtas om överträdelser av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen skulle begås i något av de länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess. **Respekt för de demokratiska principerna, rättsstatsprincipen, de mänskliga**

rättigheterna och skyddet av minoriteter är en nödvändighet för att göra framsteg i anslutningsprocessen.

Motivering

Eftersom länder som ansöker om medlemskap i EU måste uppfylla Köpenhamnskriterierna är det viktigt att införa en klausul som garanterar att åtgärder kan vidtas vid kränkningar av de grundläggande principerna om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten. Klausulen måste dock utökas till att även omfatta centrala arbetstagarrättigheter och miljönormer, i syfte att främja och skydda de mänskliga rättigheterna och principerna om hållbar utveckling och hjälpa länderna att anpassa sig efter EU:s regelverk.

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning Skäl 5

Kommissionens förslag

(5) Sedan lanseringen av stabiliserings- och associeringsprocessen har stabiliserings- och associeringsavtal ingåtts med de berörda länderna på västra Balkan, med undantag av Bosnien och Hercegovina samt Kosovo³. ***I juni 2013 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar*** om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Kosovo.

³ Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

Ändringsförslag

(5) Sedan lanseringen av stabiliserings- och associeringsprocessen har stabiliserings- och associeringsavtal ingåtts med de berörda länderna på västra Balkan, med undantag av Bosnien och Hercegovina samt Kosovo³. ***I maj 2014 slutfördes förhandlingarna*** om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Kosovo ***och avtalet paraferades i juli 2014.***

³ Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

Ändringsförslag 3

Förslag till förordning Skäl 7a (nytt)

(7a) De nyvalda institutionerna i Bosnien och Hercegovina bör, när den förnyade EU-strategin tillämpas gentemot landet, ta tillfället i akt och ingå avtalet om anpassning av stabiliserings- och associeringsavtalet och interimsavtalet, samt ta hänsyn till Kroatiens anslutning till EU och upprätthålla den traditionella handeln med förmånsbehandling.

Ändringsförslag 4

Förslag till förordning

Artikel 1 – led 1

Förordning (EG) nr 1215/2009

Artikel 2 - punkt 1 - led d

Kommissionens förslag

”d) de länder och territorier som avses i artikel 1 **ska avstå från att på ett allvarligt och systematiskt sätt kränka de mänskliga rättigheterna, däribland arbetstagarnas grundläggande rättigheter, grundläggande principer om demokrati och rättsstaten.**”

Ändringsförslag

”d) **respekt för de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt rättsstatsprincipen genom de länder och territorier som avses i artikel 1.**”

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess och uppskjutande av dess tillämpning med hänsyn till Bosnien och Hercegovina
Referensnummer	COM(2014)0386 – C8-0039/2014 – 2014/0197(COD)
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	INTA 3.7.2014
Yttrande från Tillkännagivande i kammaren	AFET 3.7.2014
Föredragande av yttrande Utnämning	Cristian Dan Preda 22.9.2014
Behandling i utskott	24.2.2015
Antagande	9.3.2015
Slutomröstning: resultat	+: 29 -: 15 0: 21
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Mark Demesmaeker, Georgios Epitideios, Eugen Freund, Michael Gahler, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Afzal Khan, Janusz Korwin-Mikke, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Jean-Luc Mélenchon, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Kati Piri, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Alyn Smith, Charles Tannock, Eleni Theoharous, László Tőkés, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans, Boris Zala
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Nicolas Bay, Reinhard Bütikofer, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Gabrielius Landsbergis, Juan Fernando López Aguilar, Antonio López-Istúriz White, David Martin, Helmut Scholz, Traian Ungureanu, Janusz Zemke
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Eric Andrieu

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess och uppskjutande av dess tillämpning med hänsyn till Bosnien och Hercegovina		
Referensnummer	COM(2014)0386 – C8-0039/2014 – 2014/0197(COD)		
Framläggande för parlamentet	26.6.2014		
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	INTA 3.7.2014		
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	AFET 3.7.2014		
Föredragande Utnämning	Goffredo Maria Bettini 3.9.2014		
Behandling i utskott	5.11.2014	24.2.2015	19.3.2015
Antagande	19.3.2015		
Slutomröstning: resultat	+: -: 0:	31 6 0	
Slutomröstning: närvarande ledamöter	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Santiago Fisas Aixelà, Yannick Jadot, Ska Keller, Alexander Graf Lambsdorff, Gabriellus Landsbergis, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Alessia Maria Mosca, Franck Proust, Viviane Reding, Matteo Salvini, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler		
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Bendt Bendtsen, Goffredo Maria Bettini, Victor Boștinăru, Dita Charanzová, Aymeric Chauprade, Danuta Maria Hübner, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Jarosław Wałęsa, Pablo Zalba Bidegain		
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Seb Dance, Jean-Luc Schaffhauser, Marco Valli		
Ingivande	24.3.2015		